

Ärende: KN2025/01284
Till: Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: lotta.lewin-pihlblad@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap (SOU 2025 68)

Heidelberg Materials Cement Sverige AB har inbjudits att lämna remissvar på SOU 2025 68. Vi besvarar denna remiss som Heidelberg Materials Sweden AB, som företräder en större bredd av byggmaterieförsörjningen. I Sverige är vi marknadsledande på cement och en betydande aktör inom betong, prefab och ballast.

Heidelberg Materials är ett av Sveriges största byggmaterialföretag med cirka 1500 medarbetare och verksamhet över hela landet. Vi tillverkar cement och erbjuder kunskap om användning av cementbaserade produkter. Cementtillverkningen sker på fabrikerna i Slite och Skövde, samt vid anläggningen i Degerhamn. Heidelberg Materials Cement Sverige är den enda tillverkaren av cement i Sverige och försörjer huvuddelen av den svenska marknaden. Inom Heidelberg Materials Sverige finns även en bredd av verksamheter för fabriksbetong, ballast, prefabricerade betongelement och prefabstommar.

Generella synpunkter:

Vi välkomnar den politiska överenskommelsen om upprustning av totalförsvaret och uppbyggnad av en starkare försörjningsberedskap, där betänkandet också påtalar vikten av samverkan mellan offentliga och privata aktörer.

Vi efterlyser tydligare principer för finansiering av åtgärder för beredskap och försörjningstrygghet, liksom ett statligt åtagande för finansiering. Om det ställs ökade krav på insatser från statens sida på olika insatser för att stärka försörjningsberedskap, kan dessa medföra betydande merkostnader för företagen. Därför bör sådana krav åtföljas av en tydlighet knutet till hur staten avser att finansiera uppbyggnad av totalförsvaret som inte motiveras av marknadsvillkor.

Vi saknar ett helhetsperspektiv. Vår verksamhet kännetecknas av komplexa försörjnings- och logistikkedjor där de utpekade sektorsansvariga myndigheterna endast ansvarar för enskilda delar. Med detta upplägg är vi bekymrade över att helheten kan gå förlorad. Till exempel är Heidelberg Materials cementproduktion beroende av en trygg elförsörjning och transporter. Heidelberg Materials Sverige är i sin tur en av Sveriges största leverantörer av sliprar i betong för järnväg, och därmed en väsentlig del av det svenska transportsystemets försörjningsberedskap.

Synpunkter på betänkandets förslag:

Heidelberg Materials Sweden tillstyrker förslaget om ett nytt system för försörjningsberedskapsavtal (sk. F-avtal) med förbehåll att rättvisa och tydliga ersättningsmodeller för merkostnader utformas. Då

huvuddelen av F-avtalen kommer att vara säkerhetsskyddsklassificerade behöver de omgärdas av struktur och tydlighet. Ur näringslivets perspektiv är sekretessaspekten också viktig ur konkurrens- och marknadshänseende. Vi delar utredningens bedömning att kommuner och regioner inte bör vara offentlig avtalspart i F-avtal. Vi menar att endast ett fåtal myndigheter bör ha möjlighet att ingå denna typ av avtal, och tillstyrker utredningens förslag att MSB ansvarar för registerhållning över dessa avtal.

Heidelberg Materials Sweden tillstyrker utredningens förslag om att MSB ska, med stöd av civilområdesansvariga länsstyrelser, sektorsansvariga myndigheter och Försvarsmakten, upprätta en allmän prioriteringsordning för försörjningsberedskap. Vi poängterar vikten av att berörda privata aktörer involveras tidigt i arbetet.

Utredningen har identifierat behov av att modernisera fullmaktslagstiftningen samt ramverken för samverkan mellan staten och privata aktörer. En till viss del tvingande lagstiftning kan utgöra en yttersta möjlighet i de fall frivillig samverkan ej fungerar. Heidelberg Materials Sweden AB tillstyrker utredningens förslag om en ny utredning för att utreda de juridiska förutsättningarna för innehållet i en försörjningsberedskapslag, men betonar samtidigt vikten av skyndsamhet. Vidare anser vi att försörjningsberedskapen i första hand ska bygga på frivillighet, och där tvingande lagstiftning endast ska utgöra ett yttersta verktyg. I syfte att öka näringslivets frivillighet krävs tydlig struktur och ansvarsfördelning, och att näringslivets berörda parter i tidigt skede involveras i såväl planering som praktiskt arbete.

Heidelberg Materials Sweden tillstyrker utredningens förslag om att etablera en byggnads- och reparationsberedskap. Vi tillstyrker utredningens förslag om att beredskapsmyndigheterna inom beredskapssektorn för industri, bygg och handel ges, inom respektive ansvarsområde, ett sektorsansvar och ett geografiskt övergripande ansvar för att skapa förutsättningar för berörda aktörer att upprätthålla en byggnads- och reparationsberedskap i hela landet.

En byggnads- och reparationsberedskap bör kunna finnas på plats tidigare än vad utredningen föreslår, då strukturen föreslås bygga på befintliga ansvar och organisationer. Vi vill återigen betona vikten av skyndsamhet.

Heidelberg Materials Sweden tillstyrker utredningens förslag om att utreda förutsättningar för att upprätta ett register för arbetsmaskiner i syfte att upprätthålla en byggnads- och reparationsberedskap, med förbehåll att ersättningsmodeller för eventuella merkostnader hos innehavare av registerhållna arbetsfordon utformas.

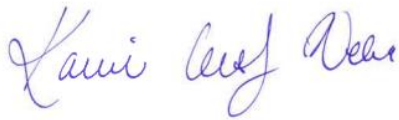
Vi tillstyrker utredningens förslag om att möjlighet till civilplikt inom byggnads- och reparationsberedskap utreds.

Heidelberg Materials Sweden AB tillstyrker att Boverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU) utses till totalförsvarsmyndigheter enligt förordningen (1982:1005) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen.

27 oktober 2025

Heidelberg Materials Sweden AB tackar för möjligheten att svara på denna remiss och bistår gärna med ytterligare kompletteringar eller fakta utifrån detta remissvar.

Stockholm, 27 oktober 2025

Karin Comstedt Webb
Vice vd Heidelberg Materials Sweden AB

För vidare kontakt:

Hannes Borg, Chef Public affairs, Sverige
E-post: hannescarl.borg@heidelbergmaterials.com
Mobiltelefon: 070 – 75 07 960